

REZULTATELE ACTIVITĂȚII ECONOMICE ALE ÎNTREPRINDERILOR INDUSTRIALE DIN REPUBLICA MOLDOVA

Eugeniu CUSLII, mag., I. superior, Tatiana MUNTEANU, dr., conf. univ.

Universitatea Tehnică a Moldovei

Abstract: articolul propune o succintă analiză a rezultatelor activității sectorului industrial al Republicii Moldova (industria prelucrătoare) pe parcursul anilor 2006-2013 și are ca scop elucidarea principalelor tendințe și perspective în sectorul industrial.

Cuvinte cheie: creștere inflaționistă, structură nedezvoltată, eficiență în descreștere, competiție străină.

Întreprinderile industriale în Republica Moldova, în conformitate cu standardele statistice, se grupează în: 1. industria extractivă; 2. industria prelucrătoare; 3. industria de producere a energiei termice și electrice; 4. distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare (din 2014) [2]. În centrul atenției al acestui articol va fi industria prelucrătoare, ea având o pondere destul de mare în volumul total de producție industrială – 83,5% în anul 2014 [2]. În tabelul 1 și figura 1 este prezentată dinamica principalelor indicatori rezultativi de ordin absolut și relativ pentru perioada anilor 2006-2013 [1].

Tabelul 1. Dinamica principalilor indicatori economici ai întreprinderilor industriale

Indicatorii	Anii							
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Volumul producției industriale, mil. lei ¹	18717,9	21390,3	24045,5	18080,3	22784,9	28245,1	30147,7	32789,7
Venitul din vânzări, mil. lei ¹	21144,3	24980,1	27616,5	22207,4	26436,2	31203,6	33265,7	37144,2
Numărul mediu anual al personalului, mii. persoane	134	128	136	128	121	128	121	114
Profit (pierderi) până la impozitare, mil. lei ¹	785,1	1819,7	2134,6	11,0	1863,5	2105,6	606,3	820,7
Volumul investițiilor realizate, mil. lei ¹	1679,6	2387,3	2645,8	956,4	1425,8	2120,0	2310,1	2794,9
Indicele volumului producției industriale (2005=100), %	93,5	91,8	92,8	71,7	79,5	88,8	87,4	94,3
Indicele de structură a producției industriale, %	49,29	46,53	49,00	51,20	51,51	50,27	51,70	49,48
Rentabilitatea vânzărilor, %	3,7	7,3	7,7	0,05	7,0	6,7	1,8	2,2

¹Prețuri curente.

Datele prezentate ne permit de a concluziona, la prima analiză, că dinamica activității întreprinderilor industriale este una pozitivă – față de 2006 volumul producției industriale în prețuri curente s-a majorat cu 14071,8 mil. lei sau cu 75,2%, la fel o dinamică pozitivă se observă și în cazul indicatorilor venitul din vânzări și volumului de investiții. Dar, e necesar de a atrage atenție la faptul ca volumul real al producției industriale este mai mic în anul 2013 cu 5,7% față de anul 2005 (după indicele volumului producției industriale). Deci putem deduce că a avut loc preponderent o creștere datorată factorului monetar (inflației).

Rentabilitatea vânzărilor, fiind calculată ca raportul între profit (pierderi) până la impozitare și venitul din vânzări, în anul 2013 s-a situat sub nivelul anului 2006 (2,2% în anul 2013 față de 3,7% în anul 2006). Deci evident este faptul că pe parcursul perioadei analizate întreprinderile industriale nu au reușit să-și amelioreze eficiența activității economice.

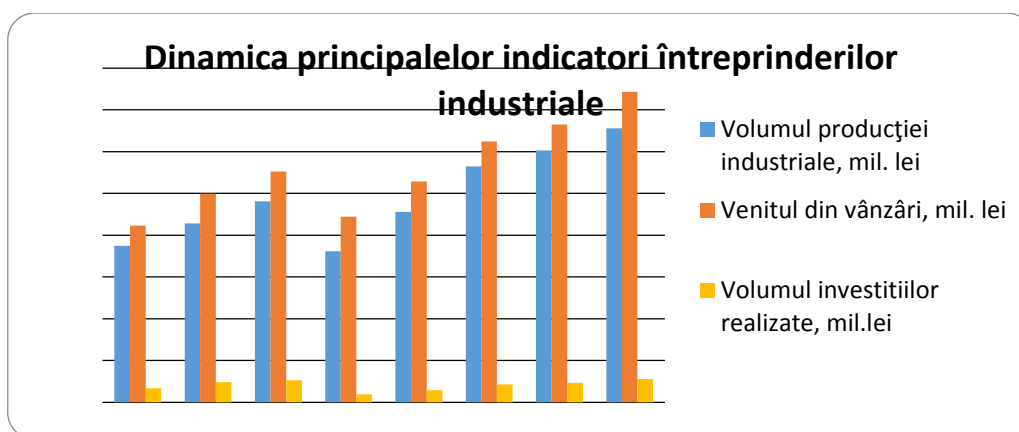


Figura 1. Dinamica principalelor indicatori economici a întreprinderilor industriale

Indicele de structură a producției industriale, calculat ca ponderea industriei alimentare în volumul total al producției, este la nivelul anului 2005, adică structura producției industriale nu a suferit schimbări majore pe parcursul perioadei analizate. Numărul persoanelor ocupate în industria prelucrătoare s-a redus cu 20 mii persoane pe parcursul perioadei studiate, datorită și investițiilor efectuate rezultate în creșterea productivității muncii în sectorul industrial.

Referitor la relațiile comerciale internaționale, în care sunt implicate întreprinderile industriale, menționăm că o pondere semnificativă în exporturile realizate ocupă producția industriei alimentare, cu o ușoară descreștere, totodată piața internă este supusă unei presiuni în creștere din partea concurenței străine: 20,5% în anul 2006 și 17,6% în anul 2013 [1] din exporturile realizate ocupă producția industriei alimentare, iar 6,4% în anul 2007 și 7,3% în anul 2013 [1] din importurile efectuate reprezintă producția industriei alimentare. Referitor la structura geografică a comerțului exterior putem menționa: 41% în anul 2007 și 38% în anul 2013 [1] din totalul exporturilor s-au efectuat în țările CSI, iar în țările UE 50,7% și 46,8% [1] respectiv. Observăm o descreștere a ponderii în ambele zone geografice, dar cu dominarea exporturilor în țările UE.

Rezumăm, că activitatea întreprinderilor industriei prelucrătoare pe parcursul perioadei analizate poate fi apreciată ca una dinamică, deoarece s-a marcat o creștere a volumelor de producție și vânzări.

Principalele direcții de ameliorare sunt: 1. Orientarea eforturilor în direcția sporirii eficienței activității economice, prin realizarea continuă a investițiilor pentru sporirea productivității muncii; 2. Diversificarea structurii producției industriale cu creșterea ponderii industriilor cu o valoare adăugată ridicată, ce va permite și diversificarea structurii exporturilor după produse; 3. Diversificarea continuă a structurii geografice a exporturilor; 4. Protejarea producătorilor autohtoni în limitele admise de tratatele comerciale internaționale, la care face parte Republica Moldova.

Bibliografie

1. *Anuarul statistic al Republicii Moldova 2014*, Chișinău, BNS al Republicii Moldova, 2014, p. 278-304, p.412 – 463.
2. *Buletin statistic 2014*, Chișinău, BNS al Republicii Moldova, 2014, p.9-20.
3. *Moldova în cifre 2015*, Chișinău, BNS al Republicii Moldova, 2015, p.46-49.